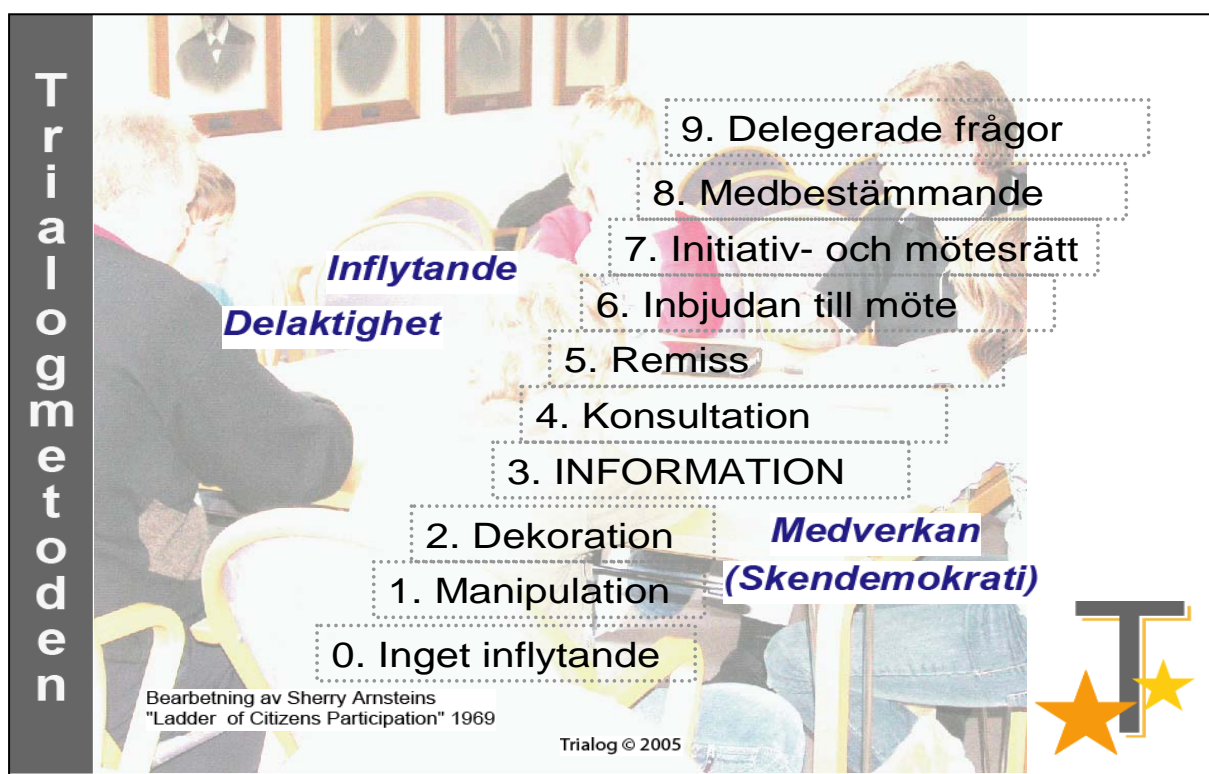

Trialogmetoden

Vem har bestämt dagordningen? Är vi överens om vad vi menar med "inflytande"? Kan vi tala om "delaktighet" för barn och ungdomar, i de lägen när det ytterst ändå är de vuxna som bestämmer?

Trialogmetoden ger svaret på dessa och liknande frågor. Genom att först *utvärdera* och sedan *målsätta* ambitionerna och möjligheterna till inflytande lägger den en klar och enkel grund för parterna i ett kommande samarbete. Trialogmetoden har tolkat och anpassat Sherry Arnsteins "Ladder of Citizens Participation" (1968-69) från att vara en teoretisk modell till att bli ett effektivt och enkelt instrument för överenskommelser.

"En av de viktigaste förutsättningarna för Ungdomsråd och liknande forum är att vi själva har inflytande över vad, och vilka frågor vi engagerar oss i". (Enligt intervjuer med 4 av landets mest etablerade ungdomsinflytandeforum, jan -06).

Trialogmetoden är det perfekta instrumentet för dessa prioriteringar och överenskommelser om dem med beslutsfattarna.

Genomförande

Den s k "delaktighetstrappan" används i en trestegsprocess tillsammans med en matris. Metoden arbetades fram som ett sätt att göra "Barn- och ungdomsbokslutet" mer levande och konkret av BUFF (Barns- och Ungdomars Framtidsfrågor) i Strängnäs kommun, där Ove Strand var en av grundarna.

I fas 1 granskas och utvärderas möjligheterna till inflytande "hittills" utifrån de delar av verksamheten man vill ta ställning till. I fas 2 gäller det att definiera vilken nivå man tycker att man som elev, anställd etc borde ligga på framöver.

Samtliga parter – anställda vs företagsledning, elever vs skolledning, ungdomsråd vs beslutsfattare – genomför granskningen och fyller i sina siffror i matrisen – se "X-skolan":

	Upplevt läge 2004 elever	Önskat läge 2005 elever	Upplevt läge 2004 personal	Önskat läge 2005 personal	Gemensamt mål 2005
Ekonomi	0	5	0	3	4
Tjänster	0	3	3	3	3
Schemat	3	6	3	4	6
Skolmaten	0	7	6	6	6
Prov/läxor	4	6	4	5	6
Trivselregler	3	8	5	8	8

Fas 3 är *dialogen*, då parterna möts och diskuterar resultatet.

Trialogmetoden skiljer sig från en traditionell enkätundersökning på framför allt tre punkter:

1. Granskningen föregås av en grundlig genomgång/utbildning om trappan och de olika inflytandebegreppen. Detta brukar vara en stor "aha-upplevelse", både för unga och vuxna! (För ovanlighetens skull en fortbildning i ordets rätta bemärkelse för hela organisationen...).
2. Varje siffra står för ett konkret innehåll, som sedan kan förverkligas med hjälp av "hur- och närfrågor". Detta minskar den subjektiva ton som enkätundersökningar vanligtvis har.
3. Granskningen är endast ett *medel* för det egentliga målet = DIALOGEN, avtalet, överenskommelsen mellan parterna. Detta blir dessutom tydligt och lätt att förlöpande utvärdera.

Exempel på hur metoden används:

På **skola A** genomfördes metoden stort! Samtliga årskurser hade föreläsning med genomgång av delaktighetstrappans olika steg. Dessutom gavs rikligt med exempel på de olika graderna av inflytande utifrån olika undervisningssituationer. Därefter fick personalen samma genomgång på en konferens.

Granskningen genomfördes sedan med hjälp av ett dataprogram, varefter rapporter på ett tydligt sätt visade resultatet för elever, resp personal. Efter det träffades man under två ½-dagar i intressegrupper och diskuterade vad siffrorna stod för, och uppgiften för varje grupp var att enas om ett mål. Diskussionerna kom framöver att handla om HUR målen skulle nås. T ex för siffran 3 – Information: "Hur ska då informationen se ut? Vilka kanaler? Hur ofta?" ...

Hela skolan:
Det närmar sig temavecka, och klasserna har som vanligt tre förslag att välja på.

I klassrummet:
Ni får instruktioner av läraren:
"Idag ska vi börja tillverka husgeråd. Som ni kan se här på bänken får ni välja mellan några olika varianter. Dessutom har ni åtta olika färger att välja mellan. Tre av dem ska ni prova att göra – välj vilka ni vill! Det ska vara klart om tre veckor, då vi ska ställa ut dem i monter."

4. Välja från "smörgåsbord"

Trialogmetoden

Bearbetning av Sherry Arnsteins "Ladder of Citizens Participation" 1969

Trialog © 2005

Skola B valde att genomföra metoden i elevrådet och i ledningsgruppen.

Strängnäs kommun utvärderar årligen barns och ungdomars möjligheter till inflytande i "Barn- och ungdomsbokslutet" med delaktighetstrappan som grund. Exemplet är från Teknik- och Servicenämnden 2005:

TS-n	Arbetsområden/ verksamheter	Önskat läge/mål för 2004	Grad av inflytande under 2004	Önskat läge/mål för 2005	Kommentarer
5	Trafiksäkerhetsfrågor	6	6	6	Ungdomsrådet har en representant i trafiksäkerhetsrådet. Ungdomsrådet har framfört ett antal ärenden under året.
6	Namnberedning	5	5	5	Namnberedningen har skickat två ärenden på remiss till ungdomsrådet. Ungdomsrådet skickade ärendena vidare till berört elevråd.
10	Nyanläggning gator/parker	5	5	5	Elever från Tosteröskolan har tillfrågats vilken lekplats på Tosterön som de vill behålla eftersom nedskärningar gör att en av de två lekplatserna måste tas bort

När ledningen för **Nackapolisen** ville "utforska hur den verkliga viljan till delaktighet i ett kommande förändringsarbete såg ut" valde man Trialogmetoden:

"...Att med **Trialogmetodens** förhållandevis enkla medel på kort tid ta ett så stort steg i närmande och klargörande mellan två potentiella motpoler på en arbetsplats var mycket värt! Metoden var ett enkelt och tydligt verktyg som på ett mycket bra sätt visade hur vi i ett startskede skulle förhålla oss till varandra i våra respektive roller som arbetsgivare och fackliga företrädare, och den klargjorde också på ett utmärkt sätt vilka frågor som var viktiga att arbeta vidare med!". (Christian Agdur, polismästare och chef för Nacka polismästardistrikt, nov -05).

Arboga kommuns
"Ungdomsfullmäktige"
beställde en genomgång
av Trialog hösten -05:

"Vilken kick, nu vill vi komma igång!!!! Nu ligger vi före politikerna när det gäller kunskap om hur demokrati ska fungera i praktiken. Vi kommer att jobba för att tjänstemän och politiker i Arboga också får ta del av Trialogmodellen". (Arboga Ungdomsfullmäktige och dess samordnare Anette Alvin, jan -06.)

Trialog samarbetar bl a med **Plan International/Sverige**, vars "barnpanel" även de använder sig av metoden: "...en trappmodell, som man kan använda för att mäta hur bra arbetet funkar mellan unga och vuxna...Från och med nu kommer även Barnpanelen till viss del att jobba utifrån den här modellen:" ("Barnens framtid" nr 1/01).

Trialogmetoden finns fr o m våren 2006 även tillgänglig som webbaserat enkätprogram.

Trialog/Ove Strand
Lilla Rullingen 5
64593 Strängnäs

0152-32666
070-7336091
ove@trialog.se

www.trialog.se

